వైరాగ్యంలో సరాగం

మాధవయ్య మామకు సన్యాసిచేసిన హితోపదేశం ఎలా రాణించింది! మళ్లీ ఆ సన్యాసి కనిపించాడా?

ఆషాఢమాసంలో ప్రథమ దివసం లాంటి రోజు నీలాంబరాన కాలాంబుదా లలుముకుంటు న్నాయి ఉదయం పదిగంటలు కావస్తున్నా వాన జావడతో మిళితమ్మై హేమంతకాలపు శీతల పవనం కిటికీలగుండా లోపలికి వీస్తోంది నేను గదిలో ప్రవేశించేసరికి మాధవయ్య మామ కిటికీ దగ్గరగా నిల్చొని మదపుటేనుగుల్లా కదులుతున్న మబ్బులకేసి చూస్తున్నాడు.

“మబ్బుల్లో ఏముంది గానీ యిలా వచ్చి కుర్చీలో కూర్చో మామయ్యా! పెద్దవాళ్ల దగ్గరికి వస్తూ రిక్తహస్తాలతో రాకూడదని నీకోసం కానుక కొని తీసుకొచ్చాను” అన్నాను

గదిమధ్యకు వచ్చి వాలుకుర్చీలో చేరగిలబడుతూ “ఏం తీసుకొచ్చావురా అబ్బీ ?” అన్నాడు మాధవయ్య మామ.

“ఏం తెచ్చానో చెప్పుకో చూద్దాం” అన్నాను.

మాధవయ్యమామ వరుసగా నాలుగైదు వస్తువుల పేర్లు చెప్పాడు గురిపెట్టి కొట్టలేని వేటగాడి బాణంలా ఆయన ఊహ ప్రతిసారీ తప్పిపోయింది. “నువ్వు చెప్పుకోలేవులే మామయ్యా”

మధురాంతకం రాజారాం

వైరాగ్యంతో సరాగం

అంటూ జేబులోనుంచి పొగచుట్టలు పైకి తీశాను

"పొగచుట్టలా !" అన్నాడు మాధవయ్యమామ అంటూ ఆయన ఉలికిపడ్డాడు "నేను పొగ చుట్ట కాల్చా లనుకుంటున్నానని నీకెలా తెలిసింది రామం ?" విస్మయంతో ప్రశ్నించాడు

"ఓయబ్బో, అమాత్రం తెలుసుకోడానికి గూడా గొప్ప తెలివితేటలు గావాలా మామయ్యా! నువ్వు అడపాదడపా బీడీలు కాలుస్తావని నాకు తెలుసు ఉత్తరధ్రువం వలసవచ్చేసినట్టున్న ఈ వాతావరణంలో వాసిరకం బీడీలేం బాగుంటాయని చుట్టలు కొనుక్కొచ్చాను" అన్నాను

వెంటనే ఓ చుట్ట ముట్టించి పొగకోసం ముఖం వాచిపోయినవాడిలా నాలుగుగుక్కలు పీల్చి ఒక్కసారిగా పొగనంతా బయటికి వదిలేశాడు మాధవయ్యమామ నిండుగా, బొద్దుగా, వళ్లుగా నుదుట పట్టెనామాలతో వెంకటాచల పతిని తలపించే విగ్రహం మాధవయ్యమామది ధూమమాలికలు ఎక్కడి వక్కడే తెగిపోయి ఒక్కొక్కటే ఒక నర్తకిలా ఆయన చుట్టూ గాలిలో ఒయ్యారాలు పోతున్నాయి వినోదకరమైన దృశ్యం ! చూస్తూ కూర్చున్నాను

"చుట్ట కాలుస్తుంటే నాకో కథ జ్ఞాపకం వస్తోందిరా రామం !" నిద్రలోనుంచి మేలుకున్నట్టుగా అన్నాడు మాధవయ్యమామ

"చెప్పు మామయ్యా !" అంటూ కుర్చీ దగ్గరికి జరుపుకున్నాను

పొగచుట్ట ఓ అంగుళం మేరకు కాలి కొడిగట్టిపోయింది నుసిని క్రింద రాల్చేస్తూ ప్రారంభించాడు మాధవయ్యమామ

"ముప్ఫయియేళ్ల క్రిందటిమాట ఓరోజు అర్ధరాత్రివేళ కటికచీకటి పైగుడ్డ విదిలించి భుజాన వేసుకుని వూరు వదిలి వెళ్లిపోయాను బ్రతుకంటే భయమైపోయింది నాకు సంసార బాధలకంటే నరకయాతనలు గూడా నయమనిపించాయి పెళ్లాం బిడ్డలు శత్రువుల్లా కనిపించారు ఉన్నవూరు వల్లకాడులా గోచరించింది ఆరోజంతా మా యింటి పొయ్యిలో పడుకున్న పిల్లి పైకి లేచిందిగాదు షావుకారు చెంచయ్య నడివీధిలో నిలవేసి నాలుగు రోజుల్లో అప్పు చెల్లించకపోతే కోర్టుకు వెళ్తానన్నాడు పొలం దగ్గరికి వెళ్తే బావిలో నీళ్లు లేక చేసిన పైరు మాడిపోతోంది ప్రొద్దుండగా వూళ్లోకి తిరిగి రావడానికి మనస్కరించక బాగా చీకటిపడిన తర్వాత తిరిగి వచ్చాను అంగవస్త్రం పరచుకుని అరుగుపైన పడుకున్నాను మానవుడికి కష్టమో, సుఖమో కాలం గడవకుండా ఉండదు తెల్లవారుతుంది తెల్లవారిన తర్వాత ఏంచేయాలి ? పొలానికి వెళ్లి చేయగలిగిందేమీ లేదు ఊళ్లో అప్పు పుట్టదు కట్టుకున్న పెళ్లాం ఎదుట నేరంచేసినవాడికి మల్లే విల్ళ్ళవాలి తలవంపులు, నగుబాట్లు, ఈతిబాధ అన్నీ ఒక్కుమ్మడిగా పెడబొబ్బలు పెడుతూ నన్ను తరుముకున్నాయి మన వూరికీ, స్టేషనుకూ పదిమైళ్లు రెండుగంటల్లో అంతదూరం ఎలా వెళ్లానో నాకు తెలియదు వెళ్లిన కొంతసేపటికల్లా రైలు వచ్చింది. ఓ పెట్టెలో ఎక్కి కూర్చున్నాను మరునాటి పగలంతా ఆ ప్రయాణం కొనసాగింది సాయంత్రానికి టికెట్టు లేదని చెప్పి నన్నొక స్టేషనులో దింపేశారు కడుపునిండుగా కొళాయిలో నీళ్లుత్రాగాను చల్లటి నాపరాళ్ల పైన పడుకున్నాను నిద్ర ముంచుకొచ్చేసింది కళ్లు తెరిచేసరికి స్టేషనులో దీపాలు వెలుగుతున్నాయి అప్పుడే ఓ పొగబండి స్టేషనులోకి వచ్చి ఆగింది ఈసారి ఒక చిన్న పెట్టెగా చూచి సీటుక్రింద దూరి ముసుగు బిగదన్నేశాను నిండుగా ఒక్క పగలూ ఒక్కరాత్రి ఆ పెట్టెలోనే ఉండిపోయాను కొత్తగా పెళ్లిచేసుకున్న ఓ అబ్బాయీ, అమ్మాయీ తాము తెచ్చుకున్న అన్నంలో నాకూ కొంచెం పంచిపెట్టారు రైలు పరుగిడుతోందని మాత్రమే నాకు తెలుసు ఎక్కడ పరుగిడుతోందో ఏ వైపుగా పరుగిడుతోందో తెలియదు ఎలాగూ నా దగ్గర టికెట్టు లేదు గనుక ఎవరైనా దింపేస్తే దిగిపోదా మనుకున్నాను ఎవ్వరూ నా జోలికి వచ్చారుగారు చివరి కొక స్టేషనులో రైలాగింది ఎంతకూ కదిలే సూచనలు కనిపించలేదు దిగి పట్టణంలోకి వెళ్లాను మన ప్రాంతంగాదు మన మనుష్యులు గాదు మన భాష గాదు బాగా మునిగిన తర్వాత చలి ఉండదంటారు [illegible] గానచ్చు నా కప్పుడు దుఃఖం కలుగలేదు అక్కడ నాకు తెలిసిన ముఖాలు లేవు. ఏ యింటి ముంగిటకైనా వెళ్లి చేతులుచాచి యాచించవచ్చును పెడితే తీసుకోవచ్చు పెట్టకపోతే సిగ్గుపడకుండా వెళ్లిపోవచ్చు నాకు కావ సింది పూటకు పట్టెడన్నం లోకంలో బిడ్డలను గన్న తల్లులు లేకపోలేదు వారం రోజుల్లో అలాంటి బ్రతుక్కు అలవాటు పడిపోయాను ఆ వారం రోజుల్లో నాకో విషయం తెలిసింది కాళ్లూ చేతులూ దృఢంగా ఉన్న మానవుడు భిక్షానికి బయల్దేరితే లోకం ఈసడించుకుంటుంది ఆ బ్రతుకుపైన రోత పుట్టింది బస్సు స్టాండులో నిల్చుంటే మూట లెత్తడం, దించడం, మోయడం లాంటి చిన్న చిన్న గిరాకీలు తగులుతుండేవి రోజా కొక్క రూపాయి కళ్లకు కనిపించేది అలాగే నాలుగైదుమాసాలు గడిచిపోయాయి నాకు గడ్డం పెరిగింది గుడ్డలు మాసి చిరుగులు పడిపోయాయి తల వెంట్రుకలు బుట్టలా గుబురు కట్టి పోయాయి అంతలో ఎండాకాలం పోయి వానాకాలం వచ్చింది అవెక్కడి వానలో బాబూ, ఆ పట్టణంలో కుండలతో దిమ్మరించినట్టుగా జడివానలు కురిశాయి వీధులు, మైదానాలు, పైడు కాలువలు అన్నీ ఒక్కరీతిగా జలమయమైపోయాయి ఓరోజు సాయంత్రం రోడ్డుపైన నడుస్తూవుండి కాలుజారి క్రిందపడిపోయాను. పైకి లేచేసరికి ఒళ్లంతా బురదతో దొప్ప దోగిపోయింది ఆరాత్రి పడుకున్నానే గానీ తడి బట్టల్లో నిద్ర పట్టింది గాదు తెల్లవారేసరికి జ్వరం వచ్చేసింది ఆ వచ్చిన జ్వరం చండప్రచండంగా వచ్చింది నాలుగు రోజులు మూసిన కన్ను తెరవకుండా ఓ సత్రం వసారాలో పడి ఉండిపోయాను ఎవరో పుణ్యాత్ములు కొందరు దయతలచి నన్నో జట్కాలో వేయించి హాస్పిటలుకు చేర్పించారు మందులూ, మాకులూ యిచ్చారో లేదో నాకు సరిగ్గా తెలియదు ఇది మొండిప్రాణం గనుక తేరుకున్నాను జబ్బు నయమైపోయింది గనుక ఆసుపత్రి నుంచీ వెళ్లిపోవచ్చునన్నారు ఎక్కడికి వెళ్తాను ? నోరు విడిచి ఎవరితోనైనా నాగోడు చెప్పుకోవా లనిపించింది ఎవరు వింటారు ? నామాటలు వాళ్లకు అర్థంకావు వాళ్లు చెప్పే దేమిటో నాకు తెలియదు కాళ్లీడ్చుకుంటూ వీధులవెంట తిరిగాను. రాత్రి ఎనిమిది గంటలై ఉంటుంది నా కాళ్లు నన్ను రైల్వేస్టేషనులోకి తీసుకెళ్లి వదిలిపెట్టాయి ఓ రైలు బయల్దేరడానికి సిద్ధంగా ఉంది ఆలోచించడానికి అవకాశమూ లేదు ఓపికా లేదు. ఎక్కి కూర్చోగానే బండి కదలింది

ఆ ప్రయాణం సాఫీగా జరగలేదు మాటిమాటికీ దింపేశారు మళ్లీ మళ్లీ ఎక్కి కూర్చున్నాను మన మనుషులు కనిపించేదాకా, మన మాటలు వినిపించేదాకా మధ్యలో నేను ఆగదలచుకోలేదు నాలుగోనాటి ఉదయం భళ్ళుభళ్ళున తెల్లవారుతోంది పెట్టెలోనుంచి ప్లాట్ఫారంపైకి దిగాను అల్లంతదూరంలో గుడి గోపురం కనిపించింది దూరాన కొండ కనిపించింది. కొండపైకి వెళ్తున్న మెట్లు, మెట్ల చివర అలిపిరి గాలిగోపురం కనిపించాయి చెవులకు విందుగా గోవిందనామస్మరణ వినిపించింది నాకు ప్రాణాలు లేచివచ్చాయి ఆ ఆనందంలో ఊరంతో చెడ తిరిగేద్దా మనుకున్నాను కానీ ఉన్నట్టుండి ఓ విషయం తలపుకు వచ్చింది అన్ని ఊళ్ళ

ఒక వ్యక్తి ఉద్యోగము ఎక్కడా దొరక్క సర్కసుమేనేజరును కలుసుకున్నాడు ఏదైనా పనిఇప్పించమని బ్రతిమిలాడాడు. ఐతే ఎలుండేలు వేషము వేసి సింహాము దగ్గరకు వెళ్లాలి అన్నాడు మేనేజరు. ముందు భయపడినా ఆఖరికి ఒప్పుకొన్నాడు, అతడు. సింహాము దగ్గరికి వెళ్లేసరికి గుండె జారిపోయింది అంతలో అందులో నుంచి. భయపడకు నేనూనీలాగే ఉద్యోగములేక చేరిన వాడనే అని వినిపించింది

కటారి గోవిందస్వామి (శ్రీరామాపురం)

లాంటిది గాదు తిరుపతి దేశంలో అన్ని మూలల మంచి జనం అక్కడికి వచ్చి పోతుంటూరు ఆ వచ్చి పోయే వాళ్లల్లో నాకు తెలిసినవాళ్లెవరైనా కనిపిస్తే ? అందుకని ఊరికి దూరంగా వెళ్ళి ఓ చెట్టుక్రింద కూర్చున్నాను మధ్యాహ్నం కావచ్చింది కడుపులో కొక్కులు తవ్వుతున్నాయి భోజనం కావాలి అప్పుడు తిరువానూరులో పెళ్లిళ్ళు జరుగుతున్నాయి నడవసాగాను బయల్దేరిన వేళావిశేషం మంచిది శుభకార్యం పూర్తి చేసుకుని తిరిగి వెళ్లిపోవడానికి ముందుగా అండాలు ఖాళీచేస్తున్న ఓ పెళ్లివారి కంటపడ్డాను వాళ్ళ పాత్రల్లో మిగిలివున్న అన్నమూ, కూరా నారా అంతా ఓ విస్తరిలో వేసి నాకు వడ్డించేశారు ముష్టిగా భోజనంచేసి ఎంతకాలమైందో మరి, ఒక్క విస్తరి మినహాగా మిగిలిందంతా మాయం చేసేశాను పైకి లేచేసరికి పాదాలు గాలిలో తేలి పోతున్నాయి శరీరంతోబాటు మనసు గూడా మైకంలో జోగుతోంది బయటికి వచ్చాను ఆ ఎండ ఎండలా లేదు నాకు వెన్నెల్లా ఉంది ఎట్ట ఎదుట కోనేరు కోనేటి మెట్లపైన రావిచెట్టు నీడ ఇంద్రుడి సింహాసనంలో కూర్చున్నా అంత సుఖంగా ఉండదనిపించింది

ఆ సుఖంలో ఒకటి రెండు గంటలసేపు ఒళ్ళు మరచిపోయాను

ప్రొద్దు గూట్లో పడింది చలిగాలి ప్రారంభమైంది తలకు చుట్టుకోడానికిపైగుడ్డ లేదు కప్పుకోడానికి ఏమీ లేకపోయినా నిద్రపోవడానికి అలవాటుపడ్డాను గనుక పైగుడ్డ లేకపోవడం నాకొక యిబ్బందిగా తోచలేదు అప్పుడు నా మనస్సు ఓ వస్తువైపైకిపోయింది ఈ మన మంది చూవావా రామం, దీనంత పెద్దది వేరొకటి లేదు కడుపునిండుకూ తిండిలేక అలమటించినంతకాలం కూడే గుండెకాయగా, కడుపే కైలాసంగా రోజులు వెళ్లబుచ్చాను పెళ్ళిభోజనం కడుపులో పడిందో లేదో ఈ మనసు తనకింకొకటి తెచ్చి పెట్టమని హఠంవట్టి కూర్చుంది "

రెండో పొగచుట్ట ముట్టించుకోడానికి మాధవయ్యమామ యిక్కడ కాసేపాగాడు ఆయన మనసు దేనిపైకి వెళ్లిఉంటుందా అన్న నా ఆలోచన ఓ కొలిక్కి రాకమునుపే మళ్ళీ ఆయన కథలోకి వచ్చేశాడు

"పొగచుట్టరా రామం, పొగచుట్ట ! ఆ రోజుల్లో కానీకి రెండు చుట్టలు కానీ, కానీ కావాలి ఎవరిస్తారు ? చుట్టూరా కలయజూచాను ఓ పెద్దమనిషి కనిపించాడు అడిగితే చీదరించుకుంటాడేమో ! బాబూ, కానీ ధర్మం చేయండి బాబూ అంటూ వెంట తగులుకోడానికి నేను బొత్తిగా తెలుగుదేశపు బిచ్చగాణ్ణిలా లేను అంతలో ఆ పెద్దమనిషి కనుమరుగైపోయాడు ఇంకొకాయన దగ్గరికి వస్తున్నాడు లేవబోయి మళ్ళీ మానేశాను మనసేమో విడవకుండా మారాంచేస్తోంది పొగచుట్ట ! ఒక్కటే ఒక్కటి ! కోనేటి పిట్టపైనుంచీ విసురుగా వీస్తున్న చల్లటిగాలిలో పెదవులతో బిగబట్టి పొగ లోపలికి పీలుస్తూ అలాగే వదిలిపెడుతూ ఆనందంగా, ఆకాశానికి మూడే బార లన్నంత మహదానందంగా కూర్చోడానికి ఒక్క పొగచుట్ట "

'ఇదిగో నాయనా ! నిన్నే బాబూ

ఎవరో పిలుస్తున్నారు ఎవరిని పిలుస్తున్నారు ? వెనుదిరిగి చూచాను ఎవడో బైరాగి రావిచెట్టు మొదట కూర్చున్నాడు బక్కపలచటి మనిషి పల్లటి గడ్డం జడలుగట్టిన తల కావిగుడ్డలు మోచేతి క్రింద దండం చెంతనే కమండలం

నావైపే చూస్తున్నాడు 'నిన్నే నాయనా ! ఓ చిన్న సాయం చేస్తావా బాబూ ?" అడుగుతున్నాడు

'సెలవివ్వండి స్వామీ !' అంటూ దగ్గరికి వెళ్లాను

ఓ బేడ నాణాన్ని దోసిట్లో వేశాడు సన్యాసి

'ఓ అణాకు పొగచుట్టలు, ఓ అగ్గిపెట్టె తీసుకొస్తావా బాబూ !' అన్నాడు

చిల్లరంగడికి ఎంతోదూరం లేదు అక్కడికి వెళ్లి నిమిషాల్లో తిరిగివచ్చాను అగ్గిపెట్టెతో సహా చుట్టలను ఆయనముందుంచి 'తీసుకోండి స్వామీ !' అన్నాను

'నాకెందుకు బాబూ ! నీకోసమే తెమ్మన్నాను

ఒకరు:-- నిఘంటువులు ఎల్లా వ్రాస్తారో?

మరొకరు:-- ఏముందీ, ఆడ వాళ్లు పోట్లాడుకున్నట్లే మాట మీద మాట వచ్చేస్తుంది.

మండలపర్తి భుజంగరావు (భీమవరం)

తీసుకో" అన్నాడు బైరాగి అనడమే గాదు, ఆయన మెల్లగా నవ్వుతున్నాడు

ఆశ్చర్యంతో బిర్రబిగుసుకుపోయాను ఆశ్చర్యంలో మంచి తేరుకోగానే సాష్టాంగంగా ఆయన పాదాలమీదికి వ్రాలిపోయాను 'మూర్ఖుణ్ణి స్వామీ ! అజ్ఞానంలో ఏదో అనుకున్నాను నాది తప్పు మన్నించండి' అన్నాను

భుజంపైన చేయివేసి ఆయన నన్ను లేపి దగ్గరగా కూర్చోబెట్టుకున్నాడు ఓ పొగచుట్టను నా వేళ్లమధ్య యిరికించాడు 'తప్పేముంది నాయనా ! ఆమాటకొస్తే మనసులోని కోరికను చంపుకోడమే తప్పు ! పెద్దలన్న ఏమన్నాడు ? 'కామిగాక మోక్షకామిగా డన్నాడు' అంటూ ఆయన స్వయంగా అగ్గిపుల్ల గీసి నా చుట్టను వెలిగించాడు

కూర్చున్నచోటునుంచి నేను లేవనేలేదు జామురాత్రి గావచ్చింది చెట్టు మొదట కూర్చున్న సన్యాసిలో చలనం లేదు కాస్త దూరంగా జరిగి అక్కడే పడుకున్నాను తెల్లవారింది నిద్ర లేవగానే సన్యాసికోసం చూచాను ఆయన అలాగే కూర్చునిఉన్నాడు

ఆయనకు తిండీ నీళ్లపైన ధ్యాసే ఉన్నట్టు లేదు. యాత్రికు లెవరైనా పళ్ళో ప్రసాదమో సమర్పించుకునేవారు ఆయన తీసుకున్నది తీసుకోగా మిగిలింది నాకు దక్కేది పనీపాటా లేదు చీకూ చింతా లేదు కాలమంతా అదేవిధంగా గడచిపోతే బాగుండునని గూడా అనుకున్నాను

ఓ రోజు ఆయన కళ్ళుదెరచి నావైపు చూస్తుండగా 'నా మనసులోని విషయం మీకెలా తెలిసింది స్వామీ ?' అని అడిగాను

ఆయన చిత్రంగా సమాధానం చెప్పాడు— "నువ్వెప్పుడైనా ఎక్సరే ఫోటోను గురించి విన్నావా! నాయనా ! ఆ ఫోటోలో శరీరం లోపలి భాగాలు గూడా స్పష్టంగా తెలిసిపోతాయి అలాగే ఎదటివాని మనసును గూడా ఫోటో తీసినట్టుగా తెలుసుకోగల మెలుకువ లేకపోలేదు కానీ అందుకు సాధన అవసరం !'

ఆ సాధన ఏమిటో దాన్నేవిధంగా చేయాలో, ఎంతకాలం చేయాలో నాకు తెలిసిందిగాదు వివరంగా అడిగి తెలుసుకోవాలని మాత్రం అనుకున్నాను కానీ ఆ తరువాత నేనెంతోకాలం ఆయనతో కలిసి ఉండడానికి వీల్లేకపోయింది "

"ఏమైంది మామయ్యా ! ఆయన ఏమైయ్యాడు ?" ఆతురతగా ప్రశ్నించాను

మాధవయ్యమామ చెప్పసాగాడు "ఓ రోజు రాత్రి, పిడెనిమిది గంటలప్పుడు ఆయన తటాలున లేచి నిల్చుని చకచకా నడవసాగాడు. మారు మాటాడకుండా నేనూ ఆయన్ను వెంబడించాను. ఊరి బయటకు వచ్చాము ఆయన ఒకచోట ఆగి వెనుదిరిగి చూస్తూ 'ఇక నువ్వు నీ దారంట వెళ్లిపోవచ్చు' అన్నాడు

నేను బెంబేలు పడిపోయాను 'అదేమిటి స్వామీ! మీరే దిక్కని నమ్ముకున్నాను మీతోనే ఉంటాను మీ పాదసేవ చేసుకుంటాను' అని ప్రాధేయపడ్డాను

ఆయన జాలిగా నవ్వాడు 'చూడు నాయనా! సంసారంనుంచి పారిపోయి వచ్చినవాడు సన్యాసి కాలేడు భార్యపట్ల, బిడ్డలపట్ల, బంధుమిత్రులపట్ల తన కర్తవ్యాన్ని పూర్తిగా నెరవేర్చినవాడు మాత్రమే సన్యాసానికి అర్హుడు వెలుగు చీకట్ల వడుగు పేకే జీవితం వెన్నెల కొన్నాళ్ళు, చీకటి కొన్నాళ్ళు నేను చెబుతున్నానుగా ! నువ్వు స్వగ్రామానికి తిరిగి వెళ్ళు అనుకోనివిధంగా నీ కష్టాలన్నీ గట్టెక్కిపోతాయి " అన్నాడు

'వద్దు స్వామీ వద్దు ! రొంపిలోనుంచి బయటపడ్డాను మళ్లీ అక్కడకు వెళ్లలేను నన్ను మీ వెనువెంటనే వుండనివ్వండి' అని వేడిదాలుగా చెప్పి చూచాను

కానీ ఆయన వినిపించుకోలేదు 'ఓయి పిచ్చివాడా ! నువ్వు విరాగివి కాదు భయస్తుడివి. భయస్తు డెన్నడూ విరాగి కాలేడు ఏనాడైతే నీకు నిజంగా వైరాగ్యం కలుగుతుందో ఆనాడు నా అంతట నేనుగా నిన్ను వెదుక్కుంటూ వస్తాను' అన్నాడు

ఇక నేను చెప్పగలిగిందేముంది రామం ! ఏమీ చెప్పలేక చేతులు జోడించాను ఆయన నన్నక్కడే వదిలిపెట్టి వడివడిగా నడిచి చీకట్లో కలిసి మాయమైపోయాడు గుండె రాయి చేసుకుని నేను మన వూరికి రాదలచుకున్నాను చక్కా స్టేషనుకు నడిచాను. వచ్చే రైలుగూడా రానేవచ్చింది,

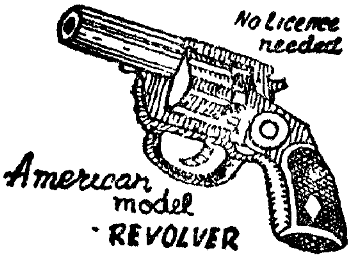

దొంగలనుండి, క్రూరమృగములనుండి మిమ్ము రక్షించుకోండి వనభోజనములు, యాత్రలు, నాటకములకు చాల ఉపయోగ మైనది ఆటోమేటిక్ ఆరు తూటాలుగలది, తేలికైనది దీని పెద్ద శబ్దము, ప్రకాశమైన మంట మిమ్ము ఆపదలనుండి రక్షించును

ధర	నెం	333	444	555
	రూ	6	8	13

25తూటాలు ఉచితం ఆపైన ప్రతి 100 తూటాలు రు 3 తెదరుకేసు రు 4 పోస్టేజి రు 2 లైసెన్సు అనవసరం ఒకే ప్యాకింగులో రెండు రివాల్వర్లు తెప్పించు కున్న పోస్టేజి, ప్యాకింగు ఉచితం

BHARAT COMMERCIAL STORES
P.B 63, (PAP) JULLUNDUR CITY

జామ్-బక్
శమనపర్చి మాన్పును !

మీరు జామ్ బక్‌ను వాడితే తరువాత మంట పెట్టదు ఎందుకనగా, దానిలో ఎన్నబడిన మూలికా ఔషధులు గలవు చర్మవాపులకు, పగిలిన పాదాలు, బొబ్బలకు, లోక ప్రసిద్ధమైన జామ్ బక్‌ను వాడండి అయింట్‌మెంటు జామ్-బక్‌తో మీకు తక్షణ శమనము గలుగును దీనిలో

Zam-Buk

జామ్-బక్
మూలికా బామ్

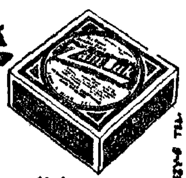

ఇది మందుల వ్యాపారు లందరివద్దను దొరుకును.
ప్రి జ ఫుల్‌ఫోర్డ్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
బొంబాయి

సోల్ ఏజంట్లు : దాదా & కంపెనీ,
86, నైనప్పనాయక వీధి, మద్రాసు-8.

వైరాగ్యంతో సరాగం

ఎక్కి కూర్చున్నాను మరునాటి మధ్యాహ్నానికల్లా మనఊళ్లో ఉన్నాను ”

స్వగ్రామానికి మరలివచ్చిన తరువాత తన జీవితంలో ప్రారంభమైన శుభపరిణామాన్నిగురించి చెబుతున్నాడు మాధవయ్యమామ ఆయన చెప్పక పోయినా ఆ వివరాలు నాకు తెలుసు తిరిగివచ్చిన కొత్తలో తన వాటాకు వచ్చిన తాతలకాలంనాటి పెంకుటింటి పెరట్లో అరటి పిలకలు పాతడం కోసం భూమిని త్రవ్వుతుండగా ఆయనకు అంతో యింతో బంగారం దొరికినట్లు చెప్పుకున్నారు ఎలాగైతేనేం, కలిమి రాదలుచుకుంది నారికేళంలోకి సలిలంలా వచ్చేసింది మాధవయ్యమామ అప్పులు తీర్చేశాడు మేడలు కట్టాడు పొలాలు కొన్నాడు కొడుకుల్ని చదివించాడు కూతుళ్లకు పెళ్లిళ్ళ చేశాడు కొడుకులు పట్నంలో ఉన్నతోద్యోగాలు చేస్తూవుండగా, కూతుళ్ళ లక్షణంగా తమ కాపురాలు చక్కదిద్దుకుంటూవుండగా స్వగృహంలో దేవీ దేవరలాగా ఆలూ మగ ఇద్దరూ మాత్రం మిగిలారు

మాధవయ్యమామ రెండోసారి వెలిగించిన పొగ చుట్ట కూడా సగానికి పైగా కాలిపోయింది కానీ నా మనసులో మాత్రం పొగమబ్బులాంటి కుశంక ఒకటి మిగిలిపోయింది

“ఆ సన్యాసి గనుక మళ్లీ కనిపిస్తే నువ్వా యనతో గూడా వెళ్లిపోతావా మామయ్యా ?” విచారాన్ని అభినయిస్తూ ప్రశ్నించాను

“అంతటి అదృష్టమా రామం! ఆయనకోసం ఎదురుతెన్నులు చూచీ చూచీ నా కళ్లే కాయలు గాచిపోయాయి ” అన్నాడు మాధవయ్యమామ

నాకు మాధవయ్యమామపైన కోపం కలిగిన మాట నిజం ! చెప్పిచెప్పి ఆయన తన కథకొక ముగింపు లేకుండా చేశాడు పాపం, ఆయనమాత్రం ఏంచేస్తాడు ? ఆ సన్యాసి తిరిగి వస్తేగానీ ఈ కథ పూర్తిగాదు అతడెప్పుడు తిరిగి వస్తాడు ? ఇంతకూ వస్తాడా, రాడా ? అసలు అతడింకా బ్రతికఉన్నా డనుకోడానికి ఆధార మేముంది ? ఈ ప్రశ్నావళికి ఏ వెండితెరపైన సమాధానం లభిస్తుంది ?

* * *

ఆరోజు సాయంత్రం ఒంటరిగా షికారు బయలుదేరాను ఊరు దాటగానే వానజల్లు ప్రారంభమైంది బాటకు అనతిదూరంలోనే ఓ శివాలయం లోకేశ్వరుడు మానవమాత్రుల భౌతిక నేత్రాలకు కనిపించగూడదనే గావచ్చు గర్భగుడి ఎప్పుడూ తాళం వేయబడి ఉంటుంది గర్భగుడి కెదురుగా ఓ మంటపం ఉంది పరుగెత్తివెళ్లి ఆ మంటపంలో నిల్చున్నాను

నాకంటే ముందుగా అక్కడ మరో వ్యక్తి తలదాచుకుని ఉన్నాడన్న విషయం వెళ్లి నిల్చున్న కొంతసేపటికిగానీ నాకు తెలిసిందిగాదు

అతడూ ఒక బైరాగి మాధవయ్యమామ కథలో వచ్చిన బైరాగిది వల్లటి గడ్డమైతే యితనిది తెల్లటి గడ్డం అదొక్కటి మినహాయిస్తే ఆ వర్ణనకూ, యితనికీ అట్టే తేడా కనిపించదు గడ్డంమాట కేమి, వయసు పైబడినకొద్దీ అది తెల్లబడిపోతుంది కొంపదీసి అతడే యితడు కాదు గదా ! నా వూహకు నేనే నవ్వుకున్నాను

అంతలో వేరొక ఊహ నా బుర్రలో తళుక్కున మెరిసింది

“ఏ ఊరండీ ?” దగ్గరగా వెళ్లి పలకరించాను

“సంసారికైతే ఒక ఊరు సన్యాసి కేముంది? అన్నివూళ్లూ వాడివే !” అన్నాడు బైరాగి అన్న తరువాత ఒకటి రెండు క్షణాలు తటపటాయించి “ఓ అణా కాసు యిస్తావా నాయనా ! పేరు తనక్కాయలైనా కొనుక్కొంటాను” అంటూ పనిలో పనిగా తన స్వకార్యాన్ని చక్కబెట్టుకోడానికి ప్రయత్నించాడు

పథకాన్ని అమల్లో పెట్టడానికి గూడా అదే సుముహూర్త మనిపించింది— “ అణాకానుకేం భాగ్యంగానీ నేను చెప్పినట్టుగా చేస్తే నువ్వీ ఊళ్లో ఓ వెలుగు వెలిగిపోవచ్చు ” అంటూ సాభిప్రాయంగా అతడివైపు చూచాను

“నేనా ! ఈ ఊళ్లో వెలిగిపోవచ్చునా ?” సన్యాసి తన చెవులను తానే నమ్మలేకపోయాడు.

“మరేంలేదు సాధనా విధానం చాలా సులభం నువ్వు నేర్చుకోవలసినవి మూడంటే మూడే మంత్రాలు ఈ ఊళ్లో మాధవయ్యగారని గొప్ప శ్రీమంతు డొకాయన ఉన్నాడు ఆయనకు నీబోటి సన్యాసులంటే చెప్పరానంత గౌరవం ఆయనగారి యిల్లెక్కడో చెబుతాను మారు మాటాడకుండా వెళ్లి నువ్వాయింటి వసారాలో తిష్ఠ వేసేయాలి చీకటిపడేలోగా ఆయన నిన్ను పలకరిస్తాడు పలకరించిన వెంటనే వీలైనంత స్పష్టంగా ‘తిరుచామారు కోనేటిమెట్లు’ అంటూ మొదటి మంత్రాన్ని ఉచ్చరించాలి “ఏమిటేమిట్ ?” అంటూ ఆయన విస్తుపోతాడు “మరచిపోయావా నాయనా !” అంటు అప్పుడు రెండో మంత్రాన్ని ఒప్పజెప్పాలి ఇక నోట మాటరాక చేష లుడిగి ఆయన విగ్రహంలా నిల్చుండిపోతాడు అప్పుడు మూడో మంత్రాన్ని అందుకోవాలి ‘నీకోసమే వచ్చాను నాయనా !’ అన్నదే మూడోమంత్రం ఈ చివరి మంత్రాన్ని మాత్రం రోజు కొకటి రెండుసార్లు తప్పనిసరిగా జపిస్తూ రావాలి ”

అనుమానంతో నావైపు ఎగాదిగా చూడ సాగాడు సన్యాసి

“ఊరికే ఉబుసుపోకకోసం చేస్తున్నపని ప్రమాదమేమీ ఉండదు పైగా ఎంతో కొంత ప్రతిఫలం కూడా ముడుతుంది అందుకు నాదీ పూచీ” అంటూ నమ్మకం చెప్పాను

ఏమైనా కానిమ్మని సాహసకృత్యానికి పూనుకుంటున్నవాడిలా ముగ్గులోకి దిగడానికి ఉద్యుక్తుడయ్యాడు సన్యాసి

ఎందుకోగానీ నాకు అమందానందం కలిగింది. ఎందుకో అని వితర్కించుకున్నాను — మాధవయ్యమామ కథ ఏనాడో ఆగిపోయింది అదింక ముందుకుసాగి ఓ ముగింపుకు చేరుకునే అవకాశాలు లేనేలేవని అనుకున్నాను కానీ కాకతాళీ

యంగా ఈనా డా కథకు కాళ్ళొచ్చేశాయి ఇదింక ఎలా నడుస్తుందో చూడాలి

* * *

మరునాడు తెల్లవారేసరికి మా ఊళ్ళో ఒకటే కోలాహలం—మాధవయ్యగా రింటికి ఎవరో మహనీయుడు విచ్చేశాడు ఆయన అగత అనాగతాలను కళ్ళుమూసుకుని చెప్పేయ్యగలడు ఆయన మంత్రించిన విబూదిని ప్రసాదిస్తే తీరని వ్యాధులన్నీ నయమైపోతాయి ఇంకా రకరకాల ఛలవలతో వలవలతో ఆయన ప్రభావాన్నిగురించి ప్రచారం కొనసాగుతోంది

నామట్టుకు నేను మాత్రం యిప్పుడిప్పుడే మాధవయ్య మామగారింటికి వెళ్ళదలచుకోలేదు కానీ అక్కడి వర్తమానాలు మాత్రం నా చెవిదాకా వస్తూనే ఉన్నాయి మాధవయ్యమామ స్వాములవారికి మేడపైన విడిది ఏర్పాటు చేశాడట స్నాన పాన భోజన వగైరాలన్నీ ఆయన కక్కడే జరిగిపోతున్నాయట స్వాములవారి వాగమృతాన్ని గ్రోలడానికి, ఆయన అనుగ్రహానికి నోచుకుని భవ బాధలనుంచి విముక్తి పొందడానికి వెళ్తున్న జనంతో ఆ యిల్లు కిటకిట లాడిపోతోందట!

స్వాములవారి ఆగమనానికి మరింత ప్రాధాన్యం లభించడానికి వాతావరణపరిస్థితి గూడా అనుకూలించిందనే చెప్పాలి! ఆయన రాబోతున్నాడనగా పట్టుకున్న వాన ముసురా నాలుగు రోజులదాకా అలాగే ముసిరించుకుని ఉండిపోయింది ఎడతెరపి లేకుండా పడుతున్న వానజల్లులవల్ల ఎవరి పనులు వాళ్ళు చేసుకోడానికి వీల్లేకపోవడంతో అబాల గోపాలానికీ స్వాములవారినిగురించిన చర్చ తప్పితే మరొక ధ్యాస లేకపోయింది అవి నేను నిరుద్యోగంతో కాలహరణం చేస్తున్న రోజులు. మూడేళ్ళుగా యింటిదగ్గర కూర్చుని ప్రతిసంక్రాంతికీ గోడలకు వెల్లవేసినట్టుగా ఏడాది కొకసారి నామధేయాన్ని 'రెన్యూ' చేయించుకుంటూ ఎంప్లాయిమెంటువారికి కాస్త కూస్త పని కల్పిస్తున్న నాకు ఒకనాటి శుభోదయాన బీటలువారిన నేలపైనతొలి ముంగారు వానలు కురిసినట్టుగా, ఉత్తరువు చేతి కొచ్చేసింది భోజనానికి రావచ్చునని ఎలుగెత్తి పిలిచి దక్షిమని తలుపు మేసుకున్న అన్నదాతకు, ఆ ఉత్తరువు జారీచేసిన అధికారులకు దగ్గరి చుట్టరికం ఉందేమో నాకు తెలియదు కాగితం చేతికందిన తరువాత కొన్ని గడియల వ్యవధిలో బయల్దేరితేగానీ నేను యింటర్వ్యూకు హాజరుకాలేను అదృష్టం బాగుండి యింటర్వ్యూలో ఎన్నిక చేయబడితే వెంటనే ఉద్యోగంలో చేరిపోవలసి ఉంటుంది

ఈ రోజుల్లో వలచిన వనిత దొరకడంకన్నా కోరిన ఉద్యోగం దొరకడం కష్టం ఎలాగైతేనేం కోరిన కొండలో వాన కురిసింది ఉద్యోగంలో చేరిపోయాను

తరువాత నెల రోజులకుగానీ మా వూరికి తిరిగి రావడం కుదిరింది కాదు రాగానే మాధవయ్య మామగారింటికి బయల్దేరాను

సందె చీకట్లు ముసురుకుంటున్న మునిమాపువేళ నేరుగా యింటిలోపలికి వెళ్ళిపోబోతూ వసారాలో ఏదో ఆకారం మెదిలినట్టుగా తోచి అటువైపు తిరిగి చూచాను తుపానులో తడిసి ముప్పందుమైపోయి చేనిగట్టుపైన గడగడ వడకిపోతూ కూర్చున్న గరుడపక్షిలా ఒంటి నిండుకూ దుప్పటి కప్పుకుని లోతుకుపోయిన కళ్ళతో బిక్కుబిక్కుమని చూస్తున్న మానవు డెవరో కాదు—మా మాధవయ్యమామ !

"అదేమిటి మామయ్యా ! ఇలాగైపోయావేమిటి ?" అంటూ పరామర్శించాను

"ఎప్పుడొచ్చావురా రామం ! ఎందుకోగానీ ఇలాగైపోయాను మరి !" నీరసంగా బదులుచెప్పాడు మాధవయ్యమామ

తులసమ్మత్త నన్ను దూరంగా తీసుకెళ్ళింది—"ఇదేం విపరీతం నాయనా ! సమయానికి నువ్వు గూడా ఊళ్ళో లేకుండాపోయావు ఇతగా డెవరో గానీ పులిమీద పుట్రలా దాపురించాడు మీ మామయ్య కంటికి కనిపిస్తే చాలు, నీకోసమే వచ్చానంటాడు ఆదేం కర్మమో మరి, పెద్దపులిలాంటి మనిషి అతగాడి దగ్గరి కియన పిల్లిలా మారిపోతారు నిద్రాహారాలు మానేసి నెలనాళ్ళయింది చూచావుగా, మనిషి చిక్కి సగమైపోయారు నాకైతే దిక్కుతే తోచడంలేదు "

మెల్లగా మేడపైకి వెళ్ళాను విశాలమైన హాల్లో చిన్న దీపం వెలుగుతోంది అగరొత్తుల పరిమళం హాలంతటా సుళ్ళు తిరుగుతోంది బల్లపైన పళ్ళెం నిండుకూ పళ్ళు, వెండిపాత్ర నిండుకూ పాలు పట్టెమంచంపైన్న తెల్లటి దూదిపరుపు. తలగడ కానుకుని ముఖంమీదుగా ఉన్నాడు సన్యాసి ఆనందపారవశ్యంవల్ల కాబోలు, అతనివి అరమోడ్పు కన్నులు పొడుగాటి గడ్డం గాలికి మెల్లగా కదులుతోంది

ఎదుటకు వెళ్ళి నిల్చోగానే ఆయన యోగనిద్ర చెడిపోయింది

"జ్ఞాపకమున్నానా స్వామీ !" అన్నాను

కట్టను త్రెంచుకున్న ప్రవాహంలా నన్ను పోల్చుకోగానే ఆయన హావభావాలు గూడా హద్దులు దాటిపోయాయి "నువ్వా నాయనా ! ఎన్నాళ్ళకెన్నాళ్ళకు ?" అంటూ ఆయన నన్ను దగ్గరికి తీసుకుని ఆలింగనం చేసుకోబోయాడు "నిన్నేలు మరచిపోను బాబూ !" అంటూ చేతులు జోడించి అంజలి ఘటించబోయాడు అలాంటి చేయరాని పనులేవీ చేయవద్దని ఆయన్ను బతిమాలుకోవలసి వచ్చింది

"ఎంద రెందరో యిక్కడికి వచ్చారు గానీ నువ్వు మాత్రం కనిపించావుగావు ఎవరినైనా అడుగుదామనుకుంటే నీ పేరైనా తెలిసిందిగాదు "

ఆయన్ను వారించి అసలు విషయంలోకి వచ్చేశాను

"గడచిన గాథను త్రవ్వుకోకండి స్వామీ ! జరగవలసిం దేమిటో ఆలోచించండి ఏ వ్యవహారంలోనైనా సరే పట్టువిడుపులు రెండూ ఉండాలి తెగేదాకా లాగడం మంచిదిగాదు మొదటికే మోసం రావచ్చు ఇప్పటికే శృతిమించి రాగాన పడింది వీలైనంత త్వరగా మనం రంగంనుంచి నిష్క్రమించడం మంచిది "

"బాబ్బాబూ ! అంతమాటనొద్దు ఏదో వచ్చని పట్టు దొరికింది నిర్విచారంగా కాలం గడచిపోతోంది" అంటూ గింజుకున్నాడు సన్యాసి

అప్పుడు నేను హితవును, వేదాంతాన్ని సమపాళ్ళతో కలిపి నాకోపినంతలో ఉపదేశానికి పూనుకోవలసి వచ్చింది

"చూడండి స్వామీ ! దేశమంతా మీది మానవులందరూ మీవారు మీ సాన్నిధ్యమూ, మీ సాహచర్యమూ ఒక ప్రదేశానికి, ఎవరోకొందరు మానవులకు పరిమితం కారాదు ఒకానొక ప్రదేశంపట్ల మమకారం, ఒకానొక మానవుడి పట్ల అభిమానం, ఒకానొక సుఖం పట్ల లోలుపత్వం—యివన్నీ బంధహేతువులు మాటవరుసకు చెబుతున్నానుగానీ ఈ విషయాలు మీకు తెలియనివి గావు నోరు విడిచి వీళ్ళ వెళ్ళిపొమ్మని చెప్పలేరుగదా అని తామసించడం గూడా భావ్యంకాదు ఉదాసీనమే వీడుకోలని పెద్దలు చెప్పనే చెప్పారు అయినా ఈ మాయాజగత్తులో సుఖానికీ, సంతృప్తికీ అవధు లెక్కడ ? ఏనాటికేది అనుగ్రహింపబడితే దానితోనే సుఖానికీ, సంతృప్తికీ గిరిగీసుకోవడం మీబోటి విరాగుల స్వభావం "

శ్రద్ధగా ఆలకించాడు బైరాగి "నిజమే నాయనా ! నువ్వు చెప్పినట్టే చేస్తాను ఈవూళ్ళో నాకు తెల్లవారదు మరెక్కడో తెల్లవారుతుంది" అంటూ నాకు అభయమిచ్చాడు

తెల్లవారింది పట్టెమంచంపైన్నే కాదు పరిగదా, ఊరి పొలిమేరల్లోపల సన్యాసిజాడ లేదు

మాధవయ్యమామ క్రమక్రమంగా కోలుకోసాగాడు ★

ఒక హోటలునుండి ఒక మనిషి టాక్సీ కంపెనీకి ఫోను చేసి "ఉదయం 4 గంటలకు పంపమన్న టాక్సీ ఇంకవరకు రాలేదు. పంజాబు మెయిలుకు టైమయి రెండు గంటలు దాటింది" అన్నాడు.

ఫోను తీసిన అసిస్టెంటు మేనేజరు క్షమార్పణ కోరుతూ, ఓదార్పుగా ఇలా అన్నాడు: "ఫరవాలేదులెండి ఆ మెయిలు రోజూ లేటే "

రోజూసంగతేమోకాని, ఈరోజు మాత్రం డ్రయివర్ని నేనేకాబట్టి తప్పకుండా లేటే" అన్నాడు విసుగుగా ఆ ఫోనుచేసిన వ్యక్తి

యం. వి. రామకృష్ణరావు (చీరాల)